คณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม ตรวจทานแล้ว เมื่อวันพุธ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

บันทึกการประชุม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๖๘ วันจันทร์ ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานกรรมการ

๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์
 ๓. นายอภิชาต สุขัคคานนท์
 รองประธานกรรมการ คนที่สอง

๔. นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ๕. นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ

๕. นายอุดม รฐอมฤต เฆษกกรรมการ
 ๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์ กรรมการ
 ๗. นางกีระณา สุมาวงศ์ กรรมการ
 ๘. นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ
 ๙. นายธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ
 ๑๐. นายเธียรชัย ณ นคร กรรมการ
 ๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ

 ๑๑. นายประพนธ นยเกวท
 กรรมการ

 ๑๒. นายภัทระ คำพิทักษ์
 กรรมการ

 ๑๓. นายภุมรัตน ทักษาดิพงศ์
 กรรมการ

 ๑๔. พลตรี วิระ โรจนวาศ
 กรรมการ

 ๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ
 กรรมการ

๑๖. นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ๑๗. พลเอก อัฏฐพร เจริญพานิช กรรมการ

๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทองเลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจินตพันธุ์ ทั้งสุบุตร

๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจษฏ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอต

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๑๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ด้วย พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ถึงแก่อนิจกรรมด้วยโรคมะเร็งตับอ่อน จึงขอเชิญกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไปร่วมในงานพิธีรดน้ำศพในเย็นวันนี้ (วันจันทร์ ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙) และร่วมงานพิธีพระราชทานเพลิงศพในวันเสาร์ ที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๙ เพื่อเป็นการแสดงความไว้อาลัย ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๑๖๗ วันพุธ ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงาน การประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

การดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียง ประชามติในประเด็นเพิ่มเติม

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ตามที่ได้รับมอบหมายจาก ประธานกรรมการให้ปรับปรุงข้อสรุปเบื้องต้นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไข ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม จึงได้แก้ไข และปรับปรุงเป็นคำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วน ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม โดยขอนำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อพิจารณาก่อนที่จะนำส่งให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

"คำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม

- ๑. ตามมาตรา ๓๗/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ กำหนดว่า เมื่อร่างรัฐธรรมนูญได้รับความเห็นชอบในการออกเสียง ประชามติ และประเด็นเพิ่มเติม (ที่เรียกกันทั่วไปว่า "คำถามพ่วง" หรือ "คำถามเพิ่มเติม") ได้รับความ เห็นชอบด้วย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ "ดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วน ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ผลการออกเสียงประชามติ" คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงมีหน้าที่แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญที่ได้รับความ เห็นชอบในการออกเสียงประชามติเพื่อให้สอดคล้องกับ "ผลการออกเสียงประชามติ" และโดยที่ประชาชน ผู้ออกเสียงประชามติได้ลงมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งมีผลเท่ากับว่า ประชาชนเห็นชอบทั้งหลักการและเนื้อหาทั้งหมดที่ปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญ การแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ ตามประเด็นเพิ่มเติมจึงต้องจำกัดเฉพาะข้อความที่แสดงไว้ให้ประชาชนทราบก่อนลงประชามติเพิ่มให้ การแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญสอดคล้องทั้งผลการประชามติที่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญและประเด็นเพิ่มเติม
- ๒. ในการตั้งประเด็นเพิ่มเติม สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตั้งประเด็นว่า "ท่านเห็นชอบหรือไม่ว่า เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดความต่อเนื่องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ สมควรกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลว่า ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี" ซึ่งถ้อยคำดังกล่าว เขียนเช่นเดียวกับถ้อยคำส่วนหนึ่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ของร่างรัฐธรรมนูญที่จัดให้มีการ ลงประชามติ
- ๓. บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ อันเป็นบทถาวร และมาตรา ๒๓๒ อันเป็นบทเฉพาะกาล
- ๔. มาตรา ๑๕๙ ของร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรี ไว้ดังต่อไปนี้
- ๔.๑ การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้กระทำโดยสภาผู้แทนราษฎร
- ๔.๒ บุคคลซึ่งจะได้ความเห็นชอบต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ และเป็นผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ และพรรคการเมืองนั้น ต้องมีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร
- ๔.๓ ในการเสนอชื่อ ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร
- ๔.๔ มติของสภาผู้แทนราษฎรต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียง มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

๕. มาตรา ๒๗๒ ของร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติกระบวนการไว้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ในวาระเริ่มแรก เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ๕.๒ หากมีกรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากผู้ซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๘๘ ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด ก็อาจขอยกเว้นเพื่อไม่ต้องเสนอชื่อจากบุคคลตามบัญชีของพรรคการเมืองได้

๕.๓ ในการขอยกเว้นตาม ๕.๒ ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เข้าชื่อกันเพื่อเสนอต่อประธานรัฐสภา ซึ่งประธาน รัฐสภาจะต้องจัดให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยพลัน

๕.๔ คะแนนเสียงที่จะยกเว้นให้ ต้องไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

๕.๕ เมื่อได้รับยกเว้นแล้ว เรื่องจะย้อนกลับไปให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๑๕๘ ต่อไป โดยจะเสนอชื่อจากบุคคลซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ หรือไม่ก็ได้

๖. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่าประเด็นเพิ่มเติมที่ได้รับความเห็นชอบในการ ออกเสียงประชามติกำหนดเวลาไว้ชัดเจนว่าให้ใช้บังคับเฉพาะ "ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภา ชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้" ประเด็นเพิ่มเติมดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้บังคับเฉพาะกาล กล่าวคือ ใช้เฉพาะห้าปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่าความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียง ประชามติ จึงจำเป็นต้องบัญญัติขึ้นให้มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขไว้เป็น บทถาวร

๘. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่าหลักการสำคัญของมาตรา ๑๕๘ นั้น บัญญัติ ขึ้นให้สอดคล้องกับหลักการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กล่าวคือ นายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากการดำเนินการของ สภาผู้แทนราษฎรและได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้การดำเนินการบริหาร ประเทศของนายกรัฐมนตรีเป็นไปได้โดยราบรื่น สำหรับมาตรา ๒๗๒ นั้น เป็นบทเฉพาะกาลที่ใช้ใน

วาระเริ่มแรกเป็นการชั่วคราวและเฉพาะกรณีที่รัฐสภาภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๒๖๘ ไม่สามารถเลือกจากบัญชีรายชื่อที่ประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้าได้ และประสงค์ จะขอยกเว้นหลักการดังกล่าว ก็ต้องให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นผู้เข้าชื่อกันขอยกเว้น และเมื่อจะเป็นการยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ จึงกำหนดให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แต่เมื่อได้รับการยกเว้นแล้ว ก็ต้องย้อนกลับไปให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๘ สำหรับประเด็นเพิ่มเติมที่ได้รับความเห็นชอบในการออกเสียงประชามติด้วยนั้น ไม่ปรากฏว่ามีข้อความใด ที่จะแสดงให้เห็นว่าประสงค์จะยกเว้นหลักการดังกล่าวด้วย คงมีเพียงข้อความว่า "ให้ที่ประชุมร่วมกัน ของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี" เท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้สอดคล้องกับ ผลการออกเสียงประชามตินั้น ต้องคงหลักการดังกล่าวข้างต้นไว้ และดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกันได้ เพียงเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี โดยให้ทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเท่านั้น

๙. เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเห็นควรแก้ไขมาตรา ๒๗๒ โดยย้ายบทบัญญัติเดิมไปไว้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๗๒ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาล แล้วเพิ่มความใหม่ เป็นวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๗๒ แทน ซึ่งจะทำให้มีผลดังต่อไปนี้

๙.๑ ในระหว่างห้าปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๒๖๘ ในการประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของทั้งสองสภา

๙.๒ ในการเสนอชื่อบุคคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่จะเป็นผู้เสนอ โดยต้อง มีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๙.๓ บุคคลซึ่งจะได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ เฉพาะจากบัญชีรายชื่อ ของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

๙.๔ มติของรัฐสภาที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรีต้องกระทำ โดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ทั้งสองสภาซึ่งเป็นไปตามหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ วรรคสาม เพียงแต่แก้ไขจำนวนสมาชิก จากจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภาร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับ ประเด็นเพิ่มเติมที่ได้รับความเห็นชอบในการออกเสียงประชามติ

๙.๕ ในกรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากผู้มีรายชื่อตามตามมาตรา ๘๘ ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง อาจเข้าชื่อเสนอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภามีมติยกเว้นได้

๙.๖ มติของรัฐสภาตาม ๙.๕ ที่จะยกเว้น ต้องมีไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

๙.๗ เมื่อได้รับการยกเว้นแล้ว รัฐสภาก็กลับไปดำเนินการเพื่อเสนอชื่อและให้ความ เห็นชอบตาม ๙.๑ ๙.๒ ๙.๓ และ ๙.๔ ข้างต้นต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการพิจารณาว่าร่างเดิมเป็นอย่างไร และมีการเพิ่มเติมถ้อยคำใดขึ้นใหม่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้จัดทำร่างในลักษณะแสดงการแก้ไขไว้ให้ปรากฏ โดยข้อความที่เพิ่มใหม่ จะขีดเส้นใต้ไว้ ส่วนข้อความเดิมที่ถูกตัดออกจะแสดงการขีดฆ่าไว้ นอกจากนี้ คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขคำปรารภให้สอดคล้องกันด้วย โดยได้แสดงการแก้ไขไว้เช่นเดียวกัน

โดยสรุปเพื่อให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไข เฉพาะคำปรารภและมาตรา ๒๗๒"

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔.๒ จากเดิม "บุคคลซึ่งจะได้ความเห็นชอบ" แก้ไขเป็น "บุคคลซึ่งจะได้รับความเห็นชอบ" เนื่องจากอาจพิมพ์ตกหล่น และเสนอให้เพิ่มความต่อท้ายความใน ตอนท้ายของข้อ ๖. ว่า "ซึ่งก็สอดคล้องกับถ้อยคำในคำถามเพิ่มเติมที่ระบุว่า "สมควรกำหนดไว้ในบท เฉพาะกาล""

นายอภิชาต สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมในข้อ ๙.๕ ความว่า "จากผู้มีรายชื่อตามตามมาตรา ๘๘ " ให้เหมือนกับความในข้อ ๔.๒ ความว่า "ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ใน บัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘" ประธานกรรมการจึงแก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๙.๕ จากเดิม "จากผู้มีรายชื่อตามมาตรา ๘๘ " เป็น "จากผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตาม มาตรา ๘๘ "

นายธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ เสนอให้แก้ไขความในข้อ ๖. ความว่า "ดังนั้น คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่าความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผล การออกเสียงประชามติ จึงจำเป็นต้องบัญญัติขึ้นให้มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้อง แก้ไขไว้เป็นบทถาวร" เนื่องจากมีคำว่า "จึง" ซ้ำกันสองแห่ง ประธานกรรมการจึงให้แก้ไขความในข้อ ๖. เป็น "ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า การแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง กับผลการออกเสียงประชามติ จึงสมควรต้องบัญญัติขึ้นให้มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขไว้เป็นบทถาวร ซึ่งก็สอดคล้องกับถ้อยคำในคำถามเพิ่มเติมที่ระบุว่า "สมควรกำหนด ไว้ในบทเฉพาะกาล"

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ควรเพิ่มความต่อท้ายความตอนท้ายของข้อ ๗. เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำอธิบายประกอบประเด็นคำถามเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีถ้อยคำใด ที่ต้องการให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมควรเป็นนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการจึงให้เพิ่ม ความต่อท้ายความในตอนท้ายของข้อ ๗. ว่า "นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาจากเอกสารที่สภานิติบัญญัติ แห่งชาติจัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงต่อประชาชน ทั้งในหลักการและเหตุผล และคำชี้แจงก็ไม่ปรากฏว่ามีการ กล่าวถึงการจะให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเสนอชื่อผู้สมควรเป็นนายกรัฐมนตรีได้เช่นเดียวกับสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งเพื่อจัดพิมพ์แจกจ่ายแก่ประชาชนตามเอกสารที่แนบท้ายนี้"

นอกจากนี้ นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ยังเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๙.๕ จากเดิม "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง อาจเข้าชื่อเสนอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติ ยกเว้นได้" เป็น "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎร อาจเข้าชื่อเสนอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติยกเว้นได้ตามมาตรา ๒๗๒" เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมในข้อ ๙.๗ จากเดิม "เมื่อได้รับการยกเว้นแล้ว รัฐสภาก็ กลับไปดำเนินการเพื่อเสนอชื่อและให้ความเห็นชอบตาม ๙.๑ ๙.๒ ๙.๓ และ ๙.๔ ข้างต้นต่อไป" เป็น "เมื่อ ได้รับการยกเว้นแล้ว จึงกลับไปดำเนินการเพื่อเสนอชื่อและให้ความเห็นชอบตาม ๙.๑ ๙.๒ ๙.๓ และ ๙.๔ ข้างต้นต่อไป" เป็น "เมื่อ

ข้างต้นต่อไป" เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้เป็นผู้มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมควรเป็น นายกรัฐมนตรี

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ เสนอให้ขยายความเพิ่มเติมความในข้อ ๙.๑ จากเดิม "ในระหว่างห้าปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ ในการประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้กระทำ ในที่ประชุมร่วมกันของทั้งสองสภา" เป็น "ในระหว่างห้าปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาภายหลังการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ (ซึ่งก็คือ "รัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้" ตามประเด็นคำถาม เพิ่มเติม) ในการประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของทั้งสองสภา" ประธานกรรมการจึงให้แก้ไขเป็น "ในระหว่างห้าปีแรกนับแต่ วันที่มีรัฐสภาภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ (ซึ่งมีความหมายว่า "รัฐสภาชุดแรก" ตามที่ปรากฏในคำถามเพิ่มเติม แต่ก็ได้เขียนให้ชัดเจนขึ้น) ในการประชุมเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของทั้งสองสภา"

นอกจากนี้ นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ยังเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๒. จากเดิม "ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็น ผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี" ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวเขียน เช่นเดียวกับถ้อยคำส่วนหนึ่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ของร่างรัฐธรรมนูญที่จัดให้มีการ ลงประชามติ" เป็น "ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุม ร่วมกันของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี" ซึ่งความว่า "พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี" เป็นถ้อยคำ ที่บัญญัติอยู่ในมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ของร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการออกเสียงประชามติ"

นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ เสนอให้ใช้คำว่า "การออกเสียงประชามติ" แทนคำว่า "การลงประชามติ" และ "การประชามติ" ในตอนท้ายของข้อ ๑. เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ดังนี้ "ข้อความที่แสดงไว้ให้ประชาชนทราบก่อนการออกเสียงประชามติเพื่อให้การแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ สอดคล้องทั้งผลการออกเสียงประชามติที่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญและประเด็นเพิ่มเติม"

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง เสนอให้แก้ไขความในวรรคสองของ ร่างมาตรา ๒๗๒ ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ในเอกสารคำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม จากเดิม "...ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการ ตามมาตรา ๑๕๙ <u>วรรคหนึ่ง</u> ต่อไป..." เป็น "...ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามฆาตรา ๑๕๔ <u>วรรคหนึ่ง</u> ต่อไป..." เป็น "...ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามฆาตรา ๑๕๔ <u>วรรคหนึ่ง</u> ต่อไป..." เก็บ "...ให้สุกาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามฆาตรา ๑๕๔ <u>วรรคหนึ่ง</u> ต่อไป..." เก็บ "...ให้สุกาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามฆาตรา ๑๕๔

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาคำปรารภร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ในประเด็นเพิ่มเติม ดังนี้

"ร่าง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตราไว้ ณ วันที่ .	พุทธศักราช
เป็นปีที่	ในรัชกาลปัจจุบัน
-	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
	โดยกาลบริเฉท

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่านายกรัฐมนตรี ได้นำความกราบบังคมทูลว่า นับแต่สมเด็จพระบรมปิตุลาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมา การปกครองของประเทศไทยได้ดำรงเจตนารมณ์ ้ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อเนื่องมาโดยตลอด แม้ได้มีการยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพื่อจัดระเบียบการปกครองให้เหมาะสมหลายครั้ง แต่การปกครองก็มิได้มีเสถียรภาพหรือราบรื่นเรียบร้อยเพราะยังคงประสบปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ บางครั้งเป็นวิกฤติทางรัฐธรรมนูญที่หาทางออกไม่ได้ เหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีผู้ไม่นำพาหรือไม่นับถือ ยำเกรงกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ หรือขาดความตระหนัก สำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผล ซึ่งจำต้องป้องกัน และแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมาย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบ คุณธรรมและจริยธรรม แต่เหตุอีกส่วนหนึ่งเกิดจากกฎเกณฑ์การเมืองการปกครองที่ยังไม่เหมาะสม แก่สภาวการณ์บ้านเมืองและกาลสมัย ให้ความสำคัญแก่รูปแบบและวิธีการยิ่งกว่าหลักการพื้นฐาน ในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่อาจนำกฎเกณฑ์ที่มีอยู่มาใช้แก่พฤติกรรมของบุคคลและสถานการณ์ในยาม วิกฤติที่มีรูปแบบและวิธีการแตกต่างไปจากเดิมให้ได้ผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญเพื่อใช้เป็นหลัก ในการปกครอง และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น โดยได้กำหนด กลไกเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งแก่การปกครองประเทศขึ้นใหม่ด้วยการจัดโครงสร้างของหน้าที่ และอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ และสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ให้เหมาะสม การให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐสามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต เที่ยงธรรมและมีส่วนในการป้องกันหรือแก้ไขวิกฤติของประเทศ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม การรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยถือว่าการมีสิทธิเสรีภาพเป็นหลัก การจำกัด

้ตัดสิทธิเสรีภาพเป็นข้อยกเว้น แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองส่วนรวม การกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชนเช่นเดียวกับการให้ประชาชนมีหน้าที่ต่อรัฐ การวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ และ การกำหนดมาตรการป้องกันและบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจน ได้กำหนดกลไกอื่น ๆ ตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ระบุไว้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติซึ่งผู้เข้ามาบริหาร ประเทศแต่ละคณะจะได้กำหนดนโยบายและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป ทั้งยังสร้างกลไกในการปฏิรูป ประเทศในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นอย่างร่วมมือร่วมใจกัน รวมตลอดทั้งการลดเงื่อนไขความขัดแย้ง เพื่อให้ประเทศมีความสงบสุขบนพื้นฐานของความรู้รักสามัคคีปรองดอง การจะดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ ให้ลุล่วงไปได้จำต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนทุกภาคส่วนกับหน่วยงานทั้งหลายของรัฐตาม แนวทางประชารัฐภายใต้กฎเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและประเพณีการปกครอง ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะสังคมไทย หลักความสุจริต หลักสิทธิมนุษยชน และหลักธรรมาภิบาล อันจะทำให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างเป็นขั้นตอนจนเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งในทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

ในการดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้สร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในหลักการและเหตุผลของบทบัญญัติต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงร่างรัฐธรรมนูญและ ความหมายโดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสารัตถะของ ร่างรัฐธรรมนูญด้วยการเสนอแนะข้อควรแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ก็ได้เผยแพร่ ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าใจ เนื้อหาสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป และจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้ ความเห็นชอบแก่ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเสนอประเด็นเพิ่มเติม อีกประเด็นหนึ่ง เพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในคราวเดียวกันด้วย การออกเสียงฉงประชามติปรากฏผลว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญและ ประเด็นเพิ่มเติมดังกล่าว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมนั้น และส่งร่างรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณา เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป ทรงพระราชดำริว่าสมควรพระราชทานพระบรมราชานมัติตามมติของมหาชน

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับนี้ขึ้นไว้ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งได้ตราไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันประกาศนี้ เป็นต้นไป

ขอปวงชนชาวไทย จงมีความสมัครสโมสรเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะปฏิบัติตามและพิทักษ์รักษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เพื่อธำรงคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยและอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาว ไทย และนำมาซึ่งความผาสุกสิริสวัสดิ์พิพัฒนชัยมงคล อเนกศุภผลสกลเกียรติยศสถาพรแก่อาณาประชา ราษฎรทั่วสยามรัฐสีมา สมดั่งพระบรมราชปณิธานปรารถนาทุกประการ เทอญ" ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภในหน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๙ จากเดิม "ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติ" เป็น "ประชาชน ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ" เพื่อให้มีความถูกต้อง และชัดเจนขึ้น

พลเอก อัฏฐพร เจริญพานิช กรรมการ เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภในหน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๘ จากเดิม "การออกเสียงลงประชามติ" เป็น "การออกเสียงประชามติ" เพื่อให้สอดคล้องกับความใน พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๘

ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันให้แก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภในหน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๘ จากเดิม "การออก เสียงลงประชามติ" เป็น "การออกเสียงประชามติ"

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการออกเสียงประชามติในประเด็น เพิ่มเติม ข้อ ๙.๒ ควรแก้ไขเพิ่มเติมจากเดิม "ในการเสนอชื่อบุคคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท้านน้นที่จะ เป็นผู้เสนอ โดยต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ สภาผู้แทนราษฎร" เป็น "ในการเสนอชื่อบุคคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่จะเป็นผู้เสนอ โดยต้องมี ผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร" เพื่อให้สอดคล้อง กับความในมาตรา ๑๕๙ วรรคสอง หรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ความใน ข้อ ๙.๒ นั้น มีความ เหมาะสมและชัดเจนแล้ว

ประธานกรรมการมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนำส่งร่างรัฐธรรมนูญ ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นไปตามประเด็นเพิ่มเติม คำปรารภ และคำชี้แจงของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการ ออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมไปยังสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญภายในเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ให้สำเนาเอกสารดังกล่าวทั้งหมดให้กับนายปกรณ์ นิลประพันธ์ นายประพันธ์ นัยโกวิท และนายอัชพร จารุจินดา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์อีกครั้ง หากพบ ข้อบกพร่องจะได้มีหนังสือขอแก้ไขเพิ่มเติมไปยังศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ สอบถามว่า ควรส่งสำเนาเอกสารเกี่ยวกับประเด็นเพิ่มเติม ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนไปยัง ศาลรัฐธรรมนูญพร้อมกับร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นไปตาม ประเด็นเพิ่มเติม คำปรารภ และคำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรส่งสำเนาเอกสารเกี่ยวกับประเด็นเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติที่มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ไปพร้อมกับร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นไปตามประเด็นเพิ่มเติม คำปรารภ และคำชี้แจงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่ เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการควรส่งผู้แทนเข้าไปร่วมประชุมกับ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเกี่ยวกับการจัดทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับหรือไม่ ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอจาก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แต่ในชั้นนี้ คณะกรรมการยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปร่วมประชุมกับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเกี่ยวกับ ประเด็นดังกล่าว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ขออนุญาตที่ประชุมนำส่งรายงานของคณะอนุกรรมการศึกษา โครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติไปให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาแทนการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว

จากนั้น ประธานกรรมการสอบถามว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่อย่างไร

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ชี้แจงว่า มาตรา ๓๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ ซึ่งใช้บังคับกับ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยกำหนดว่า ในกรณีที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าเหตุใด ให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

นางสาววรินทร์ทร ปณิธานธรรม
วิทยากรชำนาญการ
นายเฉลิมศักดิ์ ใจชำนิ
วิทยากรชำนาญการ
ผู้จดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมาธิการ ๒ ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์